

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2137

Vragen van het lid **Dobbe** (SP) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat 73% van de zorgverleners aangeeft dat de tijd die ze aan administratie besteden de laatste vijf jaar is toegenomen* (ingezonden 17 juni 2024).

Antwoord van Minister **Helder** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 1 juli 2024).

Vraag 1

Wat is uw reactie op de «Zorg- & Welzijnsbarometer» van de FNV, waaruit blijkt dat 73% van de zorgverleners aangeeft dat de tijd die ze aan administratie besteden de laatste vijf jaar is toegenomen?¹

Antwoord 1

De uitkomsten van het onderzoek Zorg-& Welzijnsbarometer² van de FNV onderschrijft het belang en de noodzaak van de aanpak van regeldruk in de zorg. Dat zorgprofessionals nog steeds te veel tijd kwijt zijn aan overbodige of dubbele registratie, kunnen we ons in het licht van het arbeidsmarktvaagstuk niet permitteren. Deze tijd gaat ten koste van directe patiëntenzorg en drukt ook op hun werkplezier. Er is vanuit het Ministerie van VWS dan ook volle inzet op het verminderen van regeldruk met het programma [Ont]Regel de Zorg 2022–2025³ en daar bovenop de intensiveringsaanpak⁴. Dit doe ik niet alleen, maar samen met relevante partijen binnen het Nederlandse zorgstelsel, zoals overheden, financiers, branche- en beroepsverenigingen, toezichthouders en werkgevers. Iedere partij heeft een eigen verantwoordelijkheid en rol om het gat tussen ervaren en acceptabele registratielast te dichten. Tegelijkertijd wil ik benadrukken dat regeldruk in de zorg complex en veelzijdig is, omdat het sterk verworven is met andere thema's, zoals het afleggen van verantwoording, zeggenschap en goed werkgeverschap. Daarom behoeft de aanpak van regeldruk een bredere discussie, die op bestuurlijk niveau binnen het Integraal Zorgakkoord (IZA)⁵ gevoerd wordt,

¹ FNV-onderzoek naar administratiedruk in Zorg & Welzijn. De administratiedruk is de laatste vijf jaar toegenomen. – FNV

² Dia 1 (fnv.nl)

³ Kamerstukken 2022/23, 29 515, nr. 480.

⁴ Kamerstukken 2023/24, 29 515, nr. 491.

⁵ Integraal Zorgakkoord: «Samen werken aan gezonde zorg» | Rapport | Rijksoverheid.nl

maar net zo goed een agendapunt in de regio's en binnen de zorginstellingen zelf dient te zijn.

Vraag 2

Erkent u dat het feit dat de administratie de laatste jaren verder is toegenomen, aantoont dat uw aanpak om de administratie in de zorg te verminderen is mislukt? Hoe vindt u zelf dat het gaat?

Antwoord 2

Nee, ik ben het niet met u eens dat mijn aanpak om de administratie in de zorg te verminderen mislukt is.

De afgelopen jaren is gebleken dat regeldruk een complex en veelkoppig monster is en gezamenlijke actie op verschillende niveaus nodig is om het beter te maken. Aan de hand van verschillende sporen ben ik aan de slag gegaan met het verminderen van administratieve lasten; onder andere via wet- en regelgeving, landelijk in het stelsel, lokaal binnen zorginstellingen en bij de individuele zorgprofessional. Ik heb gezien dat we met deze aanpak – als we samen de schouders eronder zetten – het verschil kunnen maken voor de zorgpraktijk. Dit heeft mooie resultaten opgeleverd, zoals bijvoorbeeld de verwijsafspraken van de eerste lijn naar de medisch specialistische zorg⁶, of het experiment vernieuwend verantwoord⁷. Met deze succesvolle ontregelprojecten laten we zien dat het echt kan, en we gezamenlijk dingen kunnen verbeteren. Maar ondanks goede en mooie resultaten, blijf ik kritisch op wat we doen en bereiken. Dit om steeds meer impact en verlichting van regeldruk binnen alle sectoren en over de gehele lijn van alle beroepsgroepen te voelen. Met de aankondiging van de intensivering van het bestaande programma [Ont]Regel de Zorg heb ik topprioriteit aan dit vraagstuk gegeven, zodat samen met alle betrokkenen, effectief en merkbaar het verschil kan worden gemaakt voor de zorgpraktijk.

Vraag 3

Deelt u de mening dat er een fundamentele aanpak van de bureaucratie in de zorg moet komen, die verder gaat dan de huidige tekortschietende actieplannen?

Antwoord 3

Ik ben het met u eens dat er ook een fundamentele aanpak van de bureaucratie in de zorg nodig is. In de afgelopen jaren zijn er met het programma [Ont]Regel de Zorg 2022 – 2025 al mooie resultaten behaald, maar de (ervaren) regeldruk in de zorg blijft nog te hoog. Daarom heb ik vorig jaar december een intensiveringsaanpak aangekondigd langs vier lijnen:

1. het effect vergroten van de eigen inspanningen van het Ministerie van VWS om de regeldruk van eigen wet- en regelgeving te beperken;
2. het instellen van een gedragen regiegroep met mandaat en slagkracht;
3. de inzet van twee onafhankelijke speciaal gezanten;
4. het focussen van aandacht en actie op één sector per jaar.

Ik heb er vertrouwen in dat we met deze intensiveringsaanpak van het programma [Ont]Regel de Zorg grotere impact gaan maken als het gaat om het terugdringen van de bureaucratie in de zorg.

Vraag 4

Hoe reageert u op het feit dat 62% van de respondenten die de te hoge administratieve last hebben aangekaart niet het idee heeft dat daar iets mee gedaan wordt? Deelt u de mening dat dit aangeeft dat er een fors gebrek is aan zeggenschap van zorgverleners over hun eigen werk? Zo ja, wat bent u van plan om hieraan te gaan doen?

Antwoord 4

Dat ben ik ten dele met u eens. Zeggenschap voor zorgprofessionals is een essentieel middel om regeldruk te verminderen. Daarom is het belangrijk dat zorgprofessionals betrokken worden bij het vaststellen van registratie- of verantwoordings-eisen/werkprocessen, en zorgprofessionals de ruimte krijgen

⁶ Verwijsafspraken Medisch-specialistische zorg | Publicatie | (Ont)Regel de Zorg (ordz.nl)

⁷ Vernieuwend Verantwoord | Publicatie | (Ont)Regel de Zorg (ordz.nl)

om actief veranderingen door te voeren. Ik kan niet vaak genoeg benadrukken hoe belangrijk het is dat leidinggevend en/of bestuurders ruimte en vertrouwen bieden voor professioneel zeggenschap en inspraak hebben over hun eigen vak. In mijn gesprekken met bestuurders benoem ik dit ook en onderstreep ik het als één van de belangrijkste randvoorwaarden voor succesvol ontregelen. Ook voor het optimaal benutten van de rol van lokale ontregelaar, na bijvoorbeeld het volgen van de door VWS gesubsidieerde e-learning en/of training, is steun van de leidinggevende essentieel om daadwerkelijk aan de slag te kunnen gaan met ontregelen.

Uit de monitor Zeggenschap blijkt dat verzorgenden, verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en begeleiders meer zeggenschap wensen. Dat geldt ook voor zeggenschap over regeldruk. Om zeggenschap voor professionals duurzaam te versterken is het belangrijk dat zeggenschap in de cultuur van organisaties geborgd wordt en in organisaties op gelijkwaardige manier wordt samengewerkt. Met een integrale aanpak zeggenschap draag ik hieraan bij. De integrale aanpak bestaat uit (financiering van) praktische initiatieven, zoals de projectorganisatie van het Landelijk Actieplan Zeggenschap (LAZ) en de Subsidieregeling Zeggenschap, onderzoek en monitoring.

Vraag 5

Bent u bereid om in gesprek te gaan met de FNV over de resultaten van dit onderzoek en de meer dan 8.000 ideeën van zorgverleners om de bureaucratie te verminderen die zij hebben verzameld?

Antwoord 5

Ik laat het aan mijn opvolger al dan niet in gesprek te gaan met de FNV over de resultaten van dit onderzoek.